

ANNALES

ANNALES

Etyka w życiu gospodarczym

tom 11, nr 1

**SALEZJAŃSKA WYŻSZA SZKOŁA
EKONOMII I ZARZĄDZANIA**

Łódź 2008

KOMITET REDAKCYJNY

ks. Józef Belniak
ks. Piotr Przesmycki (przewodniczący Komitetu Redakcyjnego)
Czesław Domański (redaktor naczelny)
Czesław Lipiński
Maria Lubera
Michał Seweryński
Marek Stępiak
Jan Jacek Sztudynger (sekretarz naukowy)

ADRES REDAKCJI

Salejańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania
90-046 Łódź, ul. Wodna 34
tel. 0-42 671-85-10 fax 0-42 671 85 09
e-mail: etyka@swseiz.lodz.pl
www.swseiz.lodz.pl

RECENZENCI

ks. prof. zw. dr hab. Henryk Skorowski
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
ks. prof. nadzw. dr hab. Jerzy Gocko
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

TŁUMACZENIE STRESZCZEŃ

na język angielski albo ich weryfikacja językowa
Aleksandra Muszyńska-Michalec, Ilona Bartoszek oraz Tomasz Nowacki

ISSN 1899-2226

OFICYNA WYDAWNICZO-REKLAMOWA SAGALARA

93-232 Łódź, ul. Lodowa 106 A

PARTNER REGIONALNY

Urząd Marszałkowski w Łodzi
90-051 Łódź, al. Piłsudskiego 8
tel. 0-42 663 36 00, fax 0-42 663 36 02
www.lodzkie.pl

DRUKARNIA: Oficyna Wydawniczo-Reklamowa Sagalara
93-232 Łódź, ul. Lodowa 106 A
tel. 042 676 26 76, 676 26 79
fax 042 674 41 99
e-mail: sagalara@sagalara.com.pl

Annales

Etyka w życiu gospodarczym Ethics in Economy

tom 11, nr 1

List Włodzimierza Fisiaka Marszałka Województwa Łódzkiego Letter of Włodzimierz Fisiak Marshal of Lodz Voivodship	11
Podstawowe dylematy etyki The Main Dilemmas of Ethics	13
Historia myśli etycznej w ekonomii The History of Ethical Thought in Economics	53
Skutki globalizacji i integracji w sferze etyki The Impacts of Globalization and Integration on Ethics	121
Společna odpowiedzialność Social Responsibility	157
Niesprawiedliwość, sprawiedliwość i zaufanie Injustice, Justice and Trust	227
Informacje Information	321

Podstawowe dylematy etyki **The Main Dilemmas of Ethics**

- ks. Tadeusz Ślipko**, Towarzystwo Jezusowe, Kraków
Wolność w liberalizmie a prawda o wolności
Freedom in Liberalism and the Truth about Freedom 15
-
- Wojciech Gasparski**, Instytut Filozofii i Socjologii PAN,
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa
Religie a biznes
Religions and Business 23
-
- Tadeusz Kowalik**, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna, Warszawa
Czy kapitalizm może być etyczny?
Can the Polish Capitalism Be Ethical? 31
-
- Adam Zadroga**, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
*Antropologiczny wymiar życia społeczno-gospodarczego w świetle współczesnej polskiej
myśli teologiczno-moralnej*
*Anthropological Dimension of a Social and Economic Life in the Light of Contemporary
Theological and Moral Thought* 43
-

Historia myśli etycznej w ekonomii The History of Ethical Thought in Economics

Ewa Podrez , Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa <i>Sokrates a etyka biznesu (Rozważania o etycznych źródłach odpowiedzialności)</i> <i>Socrates and Business Ethics (Considerations on the Ethical Origins of Responsibility)</i>	55
Janusz Skodlarski , Uniwersytet Łódzki <i>Kazimierz Wielki jako reformator i człowiek</i> <i>Kazimierz III (the Great) – a Reformer and a Human</i>	65
Zdzisław Szymański , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin <i>Etyczne i ekonomiczne aspekty programu agrarnego Henryka Kamińskiego</i> <i>The Ethical and Economic Aspects of Henryk Kamiński's Agrarian Programme</i>	77
Paweł Urgacz , Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa <i>Personalizm ekonomiczny i jego zasady w ujęciu G.M.A. Gronbachera</i> <i>Economic Personalism in G.M.A. Gronbacher's Approach</i>	87
Joanna Turek , Uniwersytet Medyczny, Łódź <i>Zasada dobra wspólnego a demokracja. Próba analizy stanowiska J. Maritaina</i> <i>The Common Good Principle and Democracy: The Attempt of Analysing Jaques Maritain's Conception</i>	95
Gabriela Kamińska <i>Filozofia a etyka stosowana. Dyskusja nad propozycją Richarda Rorty'ego</i> <i>Philosophy and Applied Ethics. Discussion on the R. Rorty's Statement</i>	111

Skutki globalizacji i integracji w sferze etyki **The Impacts of Globalization and Integration on Ethics**

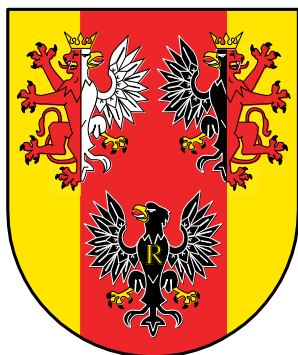
- ks. Kazimierz Gryżenia SDB**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa
Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łodzi
Chrześcijańska przeszłość dla kultury integrującej się Europy
The Christian Heritage and the Culture of Integrating Europe 123
-
- s. Urszula Michalak**, Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania, Łódź
Jana Pawła II apel o etyczny wymiar globalizacji
John Paul II's Call for an Ethical Dimension of Globalization 135
-
- Katarzyna Stawarz**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa
Tożsamość kulturowa w perspektywie integracji europejskiej
Cultural Identity in the Perspective of the European Integration 143
-
- ks. Marek Stępiak**, Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania, Łódź
Rozwój człowieka – rozwój świata – refleksja w rocznicę wielkich papieskich encyklik społecznych
The Development of a Man – the Development of the World – at the Anniversary of the Papal Social Encyclicals 149
-

Społeczna odpowiedzialność **Social Responsibility**

- Anna Lewicka-Strzalecka**, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa
Standardy społecznej odpowiedzialności małego biznesu. Analiza porównawcza firm polskich i brytyjskich
The Social Responsibility Standards of Small Enterprises: A Comparative Analysis of Polish and British Companies 159
-
- Kornelia Bem**, Akademia Ekonomiczna, Kraków
Programy społecznej odpowiedzialności biznesu jako element strategii przedsiębiorstwa
Corporate Social Responsibility Programs as an Element of the Company Strategy 171
-
- Michał Michalski**, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań
Społeczna odpowiedzialność konsumenta
Consumer Social Responsibility 181
-
- Adam Plachciak**, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, WGRiT w Jeleniej Górze
Moralne dylematy rozwoju społeczeństw ponowoczesnych
Moral Dilemmas of the Development of Postmodern Societies 193
-
- Tomasz Przybyciński**, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa
Etyka w społecznej gospodarce rynkowej
Ethics in the Social Market Economy 201
-
- Piotr Rogala**, Akademia Ekonomiczna, Wrocław
Certyfikaty i nagrody jako formy upowszechniania koncepcji społecznej odpowiedzialności organizacji
Certificates and Awards as the Form of Propagating the Concept of Corporate Social Responsibility 211
-

Niesprawiedliwość, sprawiedliwość i zaufanie **Injustice, Justice and Trust**

ks. Stanisław Kowalczyk , Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II <i>Idea sprawiedliwości społecznej w kontekście procesu globalizacji</i> <i>The Idea of Social Justice in the Context of the Process of Globalization</i>	219
Ryszard Piasecki , Uniwersytet Łódzki <i>Ekonomia rozwoju wobec problemów nędzy i nierówności społecznych na świecie</i> <i>Development Economics and the Issues of Poverty and Social Inequalities</i>	225
Michał Gabriel Woźniak , Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Rzeszowski im. Królowej Jadwigi <i>Sprawiedliwe nierówności a aksjologia ładu instytucjonalnego</i> <i>Justice Inequalities and the Axiology of Institutional Order</i>	233
Grzegorz Szulczewski , Szkoła Główna Handlowa, Warszawa <i>Koncepcja J. Rawlsa racjonalnej sprawiedliwości jako bezstronności a zagadnienia etyki życia gospodarczego</i> <i>J. Rawls's Theory of Rational Justice Viewed as Impartiality and the Business Ethics</i>	249
Witold Pawlak , BRE BANK SA, Łódź Jan Jacek Sztaudynger , Uniwersytet Łódzki, Salezjańska Wyższa Szkoła Ekonomii i Zarządzania, Łódź <i>Wzrost gospodarczy a optymalne zróżnicowanie dochodów w USA i Szwecji</i> <i>Economic Growth and the Optimal Inequality of Income in the US and Sweden</i>	259
Wiesław Golnau , Uniwersytet Gdański <i>Problem nisko opłacanych pracowników w Polsce na tle innych krajów gospodarki rynkowej</i> <i>Low-Wage Employment in Poland in Comparison to other Market Economies</i>	273
Małgorzata Plecka , Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, Leszno <i>Diagnozowanie ubóstwa ekonomicznego na przykładzie Regionu Pomorskiego</i> <i>Diagnostics of Poverty in the Pomeranian Region</i>	285
Małgorzata Ramocka , Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Tarnów <i>Zagadnienia lichwy w ujęciu wielkich religii monoteistycznych</i> <i>Usury from the Point of View of Major Monotheistic Religions</i>	297
Mirosława Rybak , Szkoła Główna Handlowa, Warszawa <i>Zjawisko mobbingu a budowanie zaufania w organizacji</i> <i>The Phenomenon of Mobbing and Building up Trust in an Organization</i>	303
Maria Czajkowska , Uniwersytet Łódzki <i>Kultura zaufania w organizacji. Istota – potrzeba – kształtowanie</i> <i>Trust Culture in an Organization. The Heart of the Matter – the Need – the Shape</i>	311

Marszałek
Województwa Łódz-
kiego

Szanowni Państwo,

publikacja „**Annales. Etyka w życiu gospodarczym**” wydawana w 2008 r. już po raz jedenasty przez Salezjańską Wyższą Szkołę Ekonomii i Zarządzania oraz Urząd Marszałkowski w Łodzi to bardzo istotna pozycja książkowa poruszająca problematykę postaw etycznych, ważną zarówno dla młodego pokolenia Polaków rozpoczynających ścieżkę zawodowego rozwoju, jak też dla przedstawicieli świata biznesu, kultury czy organizacji społecznych funkcjonujących w realiach globalizującej się gospodarki.

Sprawne funkcjonowanie w społeczeństwie oraz czynne uczestnictwo w życiu publicznym, również w jego gospodarczym wymiarze, wymaga określenia stabilnych wartości, na których można budować trwałą współpracę z partnerami biznesowymi czy społecznymi. W moim przekonaniu zarówno zarządzanie ludźmi, jak też majątkiem publicznym czy prywatnym, powinno opierać się na gruntownej wiedzy merytorycznej, przejrzystości podejmowanych decyzji oraz szacunku do drugiego człowieka.

Uważam, że dyskusja na temat etyki, zarówno wśród podmiotów sfery gospodarczej, ale również w obszarze społeczno-kulturalnym, jest obecnie w naszym regionie i kraju bardzo pożądana i potrzebna. Wielość informacji i różnorodność wartości i postaw, z którymi stykamy się każdego dnia, często utrudnia dobre zrozumienie intencji prowadzonego biznesu czy wykonywanego zawodu.

Jestem przekonany, że dyskusja podejmowana przez Salezjańską Wyższą Szkołę Ekonomii i Zarządzania w Łodzi będzie motywacją do stosowania zasad etyki przez praktyków życia publicznego, zarówno w regionie łódzkim, jak też w całym kraju, a poniższa publikacja skłoni czytelników do refleksji nad etyczno-moralną stroną relacji biznesowych i międzyludzkich.

Z wyrazami szacunku,

Marszałek Województwa Łódzkiego

Włodzimierz Fisiak